

**DYREKTOR
IZBY ADMINISTRACJI SKARBOWEJ
W SZCZECINIE**

Szczecin, 13 maja 2024 roku

UNP: 3201-24-074049

Sprawa:	kontrola w urzędzie
Znak sprawy:	3201-IWW.0921.11.2024.12
Kontakt:	ias.szczecin@mf.gov.pl

SPRAWOZDANIE Z KONTROLI

Dyrektor Izby Administracji Skarbowej w Szczecinie przeprowadził kontrolę działalności Urzędu Skarbowego w Drawsku Pomorskim, z siedzibą przy ul. Piłsudskiego 35-37, 78-500 Drawsko Pomorskie.

Kontrolę przeprowadził w trybie uproszczonym w okresie 17-26 kwietnia 2024 roku, starszy ekspert Służby Celno-Skarbowej,
na podstawie upoważnienia nr _____ wydanego przez Dyrektora
Izby Administracji Skarbowej w Szczecinie.

Zakres kontroli:

Kontrole podatkowe wszczynane wobec mikroprzedsiębiorców.

Okres objęty kontrolą:

Okresem objętym kontrolą był 2023 rok.

Naczelnikiem Urzędu Skarbowego w Szczecinku, w okresie objętym kontrolą był pan Jarosław Wójcicki.

Kontrolę odnotowano w książce kontroli jednostki organizacyjnej pod poz. nr 1/2024.

Cel kontroli:

Celem kontroli było zweryfikowanie, czy prawidłowo, zgodnie z obowiązującymi przepisami stosowany jest tryb przeprowadzania kontroli podatkowych wobec mikroprzedsiębiorców bez zawiadomienia o zamiarze ich wszczęcia. Czynnościami kontrolnymi objęliśmy ustalenie, czy zostały spełnione przesłanki określone w przepisach ustawy Prawo przedsiębiorców oraz Ordynacja Podatkowa do przeprowadzania kontroli podatkowych bez zawiadomienia

przedsiębiorców oraz, czy miało to swoje odzwierciedlenie w stosownej dokumentacji kontrolowanego urzędu skarbowego.

Ocena skontrolowanej działalności

Ocena pozytywna

Ustalenia szczegółowe

Regulacje prawne

Zgodnie z obowiązującymi przepisami zawartymi w ustawie Prawo przedsiębiorców oraz ustawie Ordynacja podatkowa¹ organy kontrolne, w tym organy podatkowe są zobowiązane zawiadomić kontrolowanego o zamiarze wszczęcia kontroli podatkowej. We wskazanych ustawach zawarte są również przepisy określające przypadki, gdy organ kontrolny/ podatkowy nie zawiadamia przedsiębiorcy o zamiarze wszczęcia kontroli. I tak:

- Zgodnie z art. 48 ust. 11 Ustawy Prawo przedsiębiorców zawiadomienia o zamiarze wszczęcia kontroli nie dokonuje się m.in., w przypadku gdy:
 - 1) przeprowadzenie kontroli jest niezbędne dla przeciwdziałania popełnieniu przestępstwa lub wykroczenia, przeciwdziałania popełnieniu przestępstwa skarbowego lub wykroczenia skarbowego lub zabezpieczenia dowodów jego popełnienia (art. 48 ust.11 pkt2);
 - 2) kontrola jest przeprowadzana na podstawie przepisów ustawy z dnia 25 sierpnia 2006 r. o systemie monitorowania i kontrolowania jakości paliw (art.48 ust.11 pkt 3)
 - 3) przeprowadzenie kontroli jest uzasadnione bezpośrednim zagrożeniem życia, zdrowia lub środowiska (art. 48 ust. 11 pkt 4);
 - 4) przedsiębiorca nie ma adresu zamieszkania lub adresu siedziby lub doręczanie pism na podane adresy było bezskuteczne lub utrudnione (art. 48 ust. 11 pkt 9);
 - 5) kontrola dotyczy przypadków określonych w art. 282c ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. - Ordynacja podatkowa (art. 48 ust. 11 pkt 10);
- Wyłączenie obowiązku zawiadomienia o kontroli podatkowej określone w art. 282c § 1-3 Ustawy Ordynacja podatkowa dotyczy natomiast następujących sytuacji:
 - 1) jeżeli kontrola:
 - a) dotyczy zasadności zwrotu różnicy podatku lub zwrotu podatku naliczonego w rozumieniu przepisów o podatku od towarów i usług,
 - b) ma być wszczęta na żądanie organu prowadzącego postępowanie przygotowawcze o przestępstwo lub przestępstwo skarbowe,

¹ Art. 48 ust.1 Ustawy z 6 marca 2018 roku Prawo przedsiębiorców (Dz.U.2023.221 t.j. z dnia 2023.02.02 z późn. zmianami) oraz art. 282 b § 1 Ustawy z 29 sierpnia 1997 roku Ordynacja podatkowa (Dz.U.2023.2383 t.j. z dnia 2023.11.06)

- c) dotyczy opodatkowania przychodów nieznajdujących pokrycia w ujawnionych źródłach lub pochodzących ze źródeł nieujawnionych,
 - d) dotyczy niezgłoszonej do opodatkowania działalności gospodarczej,
 - e) ma być podjęta w oparciu o informacje uzyskane na podstawie przepisów o przeciwdziałaniu praniu pieniędzy oraz finansowaniu terroryzmu,
 - f) zostaje wszczęta w trybie, o którym mowa w art. 284a § 1,
 - g) ma charakter doraźny dotyczący ewidencjonowania obrotu za pomocą kasy rejestrującej, użytkowania kasy rejestrującej lub sporządzania spisu z natury,
 - h) dotyczy podatku od wydobycia niektórych kopalin,
 - i) ma charakter doraźny dotyczący sprawdzenia zachowania warunków zawieszenia działalności gospodarczej,
 - j) dotyczy zasadności zwrotu podatku w rozumieniu przepisów rozdziału 7b ustawy z dnia 26 lipca 1991 r. o podatku dochodowym od osób fizycznych oraz rozdziału 6a ustawy z dnia 15 lutego 1992 r. o podatku dochodowym od osób prawnych;
- 2) jeżeli organ podatkowy posiada informacje, z których wynika, że kontrolowany:
- a) został prawomocnie skazany w Rzeczypospolitej Polskiej za popełnienie przestępstwa skarbowego, przestępstwa przeciwko obrotowi gospodarczemu, przestępstwa z ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz. U. z 2023 r. poz. 120, 295 i 1598) lub wykroczenia polegającego na utrudnianiu kontroli; w przypadku osoby prawnej ten warunek odnosi się do każdego członka zarządu lub osoby zarządzającej, a w przypadku spółek niemających osobowości prawnej - do każdego wspólnika,
 - b) jest zobowiązany w postępowaniu egzekucyjnym w administracji,
 - c) nie ma miejsca zamieszkania lub adresu siedziby albo doręczanie pism na podane adresy było bezskuteczne lub utrudnione.

Po wszczęciu kontroli informuje się kontrolowanego o przyczynie braku zawiadomienia o zamiarze wszczęcia kontroli.

Ustalenia w zakresie kontroli podatkowych przeprowadzonych w Urzędzie Skarbowym w Drawsku Pomorskim wobec mikroprzedsiębiorców, zakończonych w 2023 roku

W Urzędzie Skarbowym w Drawsku Pomorskim w 2023 roku zakończono łącznie 20 kontroli podatkowych, w tym 17 kontroli przeprowadzonych wobec mikroprzedsiębiorców. Wszystkie kontrole podatkowe przeprowadzono bez zawiadomienia o zamiarze wszczęcia kontroli.

Do faktu przeprowadzania wyłącznie kontroli podatkowych bez zawiadomienia o zamiarze wszczęcia kontroli podatkowej odniósł się Naczelnik Urzędu Skarbowego w Drawsku Pomorskim (dalej: Naczelnik US)², informując że:

Kontrole podatkowe podejmujemy wyłącznie w przypadku, gdy posiadamy uprawdopodobnione informacje o nieprawidłowościach w rozliczeniach, skutkujących uszczupleniem bądź narażeniem

² Pismo Naczelnika US w Drawsku Pomorskim nr str. 9-11

na uszczuplenie należności podatkowych. Ponieważ w takich przypadkach przeprowadzenie kontroli jest niezbędne dla przeciwdziałania przestępstwu/wykroczeniu skarbowemu lub dla zabezpieczenia dowodów jego popełnienia, nie zawiadamiamy o zamiarze wszczęcia kontroli.

Występujące inne przesłanki braku zawiadomienia to posiadane przez nas informacje, że kontrolowany jest zobowiązany w postępowaniu egzekucyjnym w administracji, brak adresu siedziby bądź bezskuteczne doręczanie pism pod wskazane adresy (zamieszkania, siedziby). Podjęcie decyzji o wyborze trybu wszczęcia kontroli podatkowej bez zawiadomienia odbywa się na podstawie informacji zawartych we wniosku o kontrolę podatkową, weryfikowanych przy tworzeniu zlecenia kontroli podatkowej w ZISAR przez kierownika komórki. Nadzór nad zasadnością wszczynania kontroli podatkowych bez zawiadomienia odbywał się na bieżąco na etapie podpisywania upoważnienia kontroli podatkowej przez Naczelnika Urzędu, a podczas jego nieobecności przez Zastępcę Naczelnika Urzędu.

Na podstawie danych zawartych w dokumentach kontroli podatkowych (dołączonych jako załączniki do Kart kontroli Rejestru kontroli podatkowych w systemie ZISAR) oraz informacji uzyskanych od Naczelnika US ustaliliśmy, że w 17 kontrolach podatkowych zakończonych w 2023 roku, prowadzonych wobec mikroprzedsiębiorców³, jako przesłankę przeprowadzenie kontroli podatkowej bez zawiadomienia wskazano każdorazowo przesłankę określoną w art. 48 ust. 11 pkt 2 ustawy Prawo przedsiębiorców (przeprowadzenie kontroli było niezbędne dla przeciwdziałania popełnieniu przestępstwa lub wykroczenia, przeciwdziałania popełnieniu przestępstwa skarbowego lub wykroczenia skarbowego lub zabezpieczenia dowodów jego popełnienia).

W dwóch przypadkach ww. przesłance towarzyszyła inna przesłanka, tj. określona w art. 282c § 1 pkt 2 lit. b Ordynacji podatkowej (Organ podatkowy posiada informacje, z których wynika, że kontrolowany jest zobowiązany w postępowaniu egzekucyjnym w administracji). Dotyczy to kontroli nr _____ oraz _____

Naczelnik US poinformował⁴, że co do zasady kontrole podatkowe wszczynane są wtedy, gdy jest to absolutnie niezbędne, gdy posiadane informacje wskazują na konieczność ich podjęcia (np. celowe zaniżenie zobowiązania podatkowego w celu uniknięcia egzekucji, gdy ustalenia będą wymagały przesłuchania świadków). Jednak w pierwszej kolejności podejmowane są czynności sprawdzające, wyjaśniające, itp.

Za podjęciem decyzji o przeprowadzeniu kontroli bez zawiadomienia, stały każdorazowo wyniki przeprowadzonych czynności analitycznych lub posiadane informacje. Naczelnik US poinformował, jakie ustalenia wskazywały na konieczność przeprowadzenia kontroli podatkowej bez zawiadomienia o zamiarze jej wszczęcia. Ustalenia przekazane przez Naczelnika przedstawia Tabela nr 1

Tabela nr 1 – Przesłanki decydujące o przeprowadzeniu kontroli podatkowych bez

³ Wykaz 17 kontroli podatkowych zakończonych w 2023 roku bez zawiadomienia o zamiarze wszczęcia kontroli – akta kontroli str. 12-13

⁴ Pismo Naczelnika US w Drawsku Pomorskim nr _____ z _____ 2024 – akta kontroli str. 9-11

zawiadomienia

L.p.	Nr kontroli	Okoliczności faktyczne, które zdecydowały o wszczęciu kontroli bez zawiadomienia
1		Podjęcie podejrzenia, że podatnik pomimo braku prawa do korzystania ze zwolnienia z VAT nie opodatkowuje dostawy towarów - art. 113 ust 13 ustawy o VAT (sprzedaż komputerów i wyrobów elektronicznych PKWiU 26 i 27 na portalu aukcyjnym Allegro) według przesłanej analizy przy piśmie DIAS Szczecin znak sprawy: 32
2		Podatnik nie składał deklaracji VAT pomimo dokonywania czynności podlegających opodatkowaniu lub podawał nieprawdę w składanych deklaracjach - ustalenia w tym zakresie dokonane na podstawie raportów analitycznych WRO-SYSTEM. Brak kontaktu z kontrolowanym, brak ważnego adresu Spółki.
3		Nie rozliczono faktur dokumentujących sprzedaż na kwotę około 300.000.00 zł. Ustalenia w tym zakresie dokonane na podstawie raportów analitycznych WRO-SYSTEM oraz przeprowadzonej wcześniej kontroli w zakresie VAT (ta kontrola dotyczyła PIT). Brak kontaktu z podatnikiem.
4		Otrzymane pisma, analizy i zestawienia przesłane przez Dyrektora IAS w Szczecinie oraz IAS w Bydgoszczy informujące o zidentyfikowanym zagrożeniu posługiwania się fikcyjnymi fakturami na usługi kurierskie przez liczną, zorganizowaną grupę podmiotów zaangażowanych w ten proceder.
5		Podanie nieprawdy w rozliczeniu VAT - ustalenia w tym zakresie dokonane na podstawie raportów analitycznych WRO-SYSTEM oraz na podstawie informacji Zachodniopomorskiego NUS w Szczecinie (pismo znak: 3271-SA-2.4033.804.2022.1).
6		Nie rozliczono faktur dokumentujących sprzedaż na kwotę około 162.000.00 zł. Ustalenia w tym zakresie dokonane na podstawie raportów analitycznych WRO-SYSTEM. Brak kontaktu z podatnikiem.
7		Podatnik nie złożył deklaracji VAT pomimo dokonania czynności podlegającej opodatkowaniu (kwota należnego VAT około 700.000 zł) - ustalenia w tym zakresie dokonane na podstawie raportów analitycznych WRO-SYSTEM. Brak kontaktu z kontrolowanym, brak ważnego adresu Spółki.
8		Podatnik nie składał deklaracji VAT pomimo dokonywania czynności podlegających opodatkowaniu - ustalenia w tym zakresie dokonane na podstawie raportów analitycznych WRO-SYSTEM. Brak kontaktu z podatnikiem, brak ważnego adresu.
9		Podanie nieprawdy w deklaracji (błędnie sporządzona deklaracja VAT). Ustalenia w tym zakresie dokonane na podstawie JPK_VAT. Przed wszczęciem kontroli podatkowej podjęto czynności sprawdzające. Pomimo wystosowanych wezwań, Spółka nie skorygowała deklaracji.
10		Analiza złożonych przez podatnika deklaracji VAT wykazała, że podatnik osiągał znaczące przychody lecz nie dokonywał, pomimo takiego obowiązku, wpłat zryczałtowanego podatku dochodowego (PPE) w trakcie roku.

11	Podmiot wytypowany przez Centrum Analiz MF (Moduł Zarządzania Analizami - "Wpłaty gotówkowe za 2021 r.). Przed wszczęciem kontroli podatkowej przeprowadzono czynności sprawdzające. Podatnik nie skorygował rozliczeń. Występowało uzasadnione podejrzenie nie deklarowania całości sprzedaży.
12	Analiza złożonych przez podatnika deklaracji VAT wykazała, że podatnik osiągał znaczące przychody lecz nie dokonywał, pomimo takiego obowiązku, wpłat zryczałtowanego podatku dochodowego (PPE) w trakcie roku.
13	Analiza złożonych przez podatnika deklaracji VAT wykazała, że podatnik osiągał znaczące przychody lecz nie dokonywał, pomimo takiego obowiązku, wpłat zryczałtowanego podatku dochodowego (PPE) w trakcie roku.
14	Analiza złożonych przez podatnika deklaracji VAT wykazała, że podatnik osiągał znaczące przychody lecz nie dokonywał, pomimo takiego obowiązku, wpłat zryczałtowanego podatku dochodowego (PPE) w trakcie roku.
15	Analiza złożonych przez podatnika deklaracji VAT wykazała, że podatnik osiągał znaczące przychody lecz nie dokonywał, pomimo takiego obowiązku, wpłat zryczałtowanego podatku dochodowego (PPE) w trakcie roku.
16	Wniosek niemieckiej administracji podatkowej w ramach współpracy międzynarodowej w VAT. Kontrolowany był zobowiązany w postępowaniu egzekucyjnym w administracji.
17	Przeprowadzone czynności analityczne wskazywały na duże prawdopodobieństwo braku prawa do rozliczeń VAT metodą kwartalną (z uwagi na wysokość osiąganego przychodu podatnik winien rozliczać VAT miesięcznie).

Z przedstawionych w Tabeli nr 1 danych wynika, że najczęstszymi okolicznościami faktycznymi mającymi wpływ na przeprowadzenie kontroli podatkowej bez zawiadomienia były:

- Nieskładanie deklaracji VAT przez podatnika pomimo dokonywania czynności podlegających opodatkowaniu lub podawanie nieprawdy w składanych deklaracjach. Dotyczy to kontroli:
- Brak kontaktu z kontrolowanym, brak ważnego adresu spółki. Dotyczy to kontroli:
- Niedokonywanie wpłat zryczałtowanego podatku pomimo osiąganego przychodu. Dotyczy to kontroli:
- Nerozliczenie faktur dokumentujących sprzedaż. Dotyczy to kontroli:

Za potwierdzeniem uznania, że tryb kontroli wszczętej bez zawiadomienia na podstawie art. 48

ust. 11 pkt 2 ustawy Prawo przedsiębiorców (przeprowadzenie kontroli jest niezbędne dla przeciwdziałania popełnieniu przestępstwa lub wykroczenia, przeciwdziałania popełnieniu przestępstwa skarbowego lub wykroczenia skarbowego lub zabezpieczenia dowodów jego popełnienia) był uzasadniony, przemawiają także osiągnięte wyniki przeprowadzonych kontroli.

Spośród 17 kontroli podatkowych objętych kontrolą, 16 kontroli zakończyło się wynikiem pozytywnym z określonym wynikiem finansowym. W pozostałym 1 przypadku, w którym kontrola zakończyła się wynikiem negatywnym, przeprowadzenie wynikało z wniosku niemieckiej administracji podatkowej (w ramach współpracy międzynarodowej w VAT).

Wyniki poszczególnych kontroli w zakresie ich efektów finansowych i innych (złożenie korekt, wszczęcie postępowań podatkowych, wydanie decyzji określającej zobowiązanie, zastosowanie sankcji podatkowej, uregulowanie zaległości, zawiadomienie o podejrzeniu popełnienia przestępstwa/wykroczenia) przedstawia Tabela nr 2

Tabela nr 2 – wyniki kontroli podatkowych zakończonych w 2023 roku i ich efekty

Nr kontroli	Uszczuplenie	Sankcja podatkowa	Wynik kontroli, efekty finansowe i inne (złożenie korekty, wszczęte postępowania, zawiadomienia o podejrzeniu popełnienia przestępstwa/wykroczenia).
		0,00	Podatnik złożył deklaracje VAT (pierwotne), zgodne z ustaleniami kontroli oraz wpłacił zobowiązanie podatkowe w VAT w całości. Na podstawie art. 17 § 1 pkt 11 KPK odstąpiono od wszczęcia postępowania przygotowawczego KKS.
		10 892,00	W marcu 2024 r. wydano decyzję określającą zobowiązanie w VAT oraz ustalającą dodatkowe zobowiązanie. Przygotowywane jest zawiadomienie o podejrzeniu popełnienia przestępstwa karnego skarbowego.
		0,00	Wydano decyzję określającą zobowiązanie w PIT. Złożono zawiadomienia o podejrzeniu popełnienia przestępstwa karnego skarbowego.
		0,00	Podatnik złożył korektę zeznania PIT-36 zgodną z ustaleniami kontroli i w całości uregulował zaległość w podatku dochodowym od osób fizycznych. Czynności prowadziły również organy ścigania.
		0,00	Podatnik złożył korekty deklaracji VAT, zgodne z ustaleniami kontroli oraz wpłacił zobowiązanie podatkowe w VAT w całości. Na podstawie art. 16a kks odstąpiono od wszczęcia postępowania przygotowawczego.

11 268,00	Podatnik złożył korekty deklaracji zgodne z ustaleniami kontroli i wpłacił zobowiązanie. Wydano decyzję ustalającą dodatkowe zobowiązanie w VAT. Na podstawie art. 16a kks odstąpiono od wszczęcia postępowania przygotowawczego.
0,00	Wydano decyzję określającą zobowiązanie w VAT. Brak kontaktu z podatnikiem. Na podstawie art. 17 § 1 pkt 11 KPK odstąpiono od wszczęcia postępowania przygotowawczego KKS (zobowiązanie uregulowane w terminie ustawowym przez komornika sądowego, w związku ze sprzedażą nieruchomości w imieniu dłużnika).
0,00	Wydano decyzję określającą zobowiązanie w VAT. Skierowano zawiadomienie o podejrzeniu popełnienia przestępstwa karnego skarbowego.
0,00	Złożono korekty deklaracji VAT zgodne z ustaleniami kontroli. Na podstawie art. 16a kks odstąpiono od wszczęcia postępowania przygotowawczego.
0,00	Do chwili obecnej podatnik nie uregulował kwot ryczałtu za kontrolowane miesiące. Pod kątem kks sprawa zostanie rozpatrzona po upływie terminu do złożenia zeznania PIT-28 za 2023 r.
0,00	Podatnik złożył korekty deklaracji VAT, zgodne z ustaleniami kontroli oraz wpłacił zobowiązanie podatkowe. Na podstawie art. 16a kks odstąpiono od wszczęcia postępowania przygotowawczego.
0,00	Do chwili obecnej podatnik nie uregulował kwot ryczałtu za kontrolowane miesiące. Pod kątem kks sprawa zostanie rozpatrzona po upływie terminu do złożenia zeznania PIT-28 za 2023 r.
0,00	06.02.2024 r. i 05.03.2024 r. podatnik uregulował kwoty ryczałtu za kontrolowane miesiące. Pod kątem kks sprawa zostanie rozpatrzona po upływie terminu do złożenia zeznania PIT-28 za 2023 r.
0,00	Do chwili obecnej podatnik nie uregulował kwot ryczałtu za kontrolowane miesiące. Pod kątem kks sprawa zostanie rozpatrzona po upływie terminu do złożenia zeznania PIT-28 za 2023 r.

	0,00	Do chwili obecnej podatnik nie uregulował kwot ryczaftu za kontrolowane miesiące. Pod kątem kks sprawa zostanie rozpatrzona po upływie terminu do złożenia zeznania PIT-28 za 2023 r.
	0,00	Kontrola negatywna (nie stwierdzono nieprawidłowości)
	0,00	Podatniczka złożyła zgodne z ustaleniami kontroli korekty deklaracje VAT-7 i w całości uregulowała zobowiązanie w podatku VAT. Na podstawie art. 16a kks odstąpiono od wszczęcia postępowania przygotowawczego.

Z przedstawionych danych wynika, że do chwili kontroli bezpośrednimi efektami 16 kontroli z wynikiem pozytywnym były:

- złożenie korekty zeznania podatkowego i dokonanie wpłaty zaległości podatkowej - w jednym przypadku,
- złożenie korekty deklaracji VAT oraz wpłata zobowiązania podatkowego w VAT - w 3 przypadkach,
- złożenie korekty deklaracji VAT, wpłata zobowiązania oraz wydanie decyzji ustalającej dodatkowe zobowiązanie w VAT - w jednym przypadku,
- złożenie deklaracji podatkowej oraz wpłata zobowiązania podatkowego - w dwóch przypadkach,
- wydanie decyzji określającej zobowiązanie w podatku VAT lub w PIT - w trzech przypadkach,
- wydanie decyzji określającej zobowiązanie w podatku VAT oraz ustalającej dodatkowe zobowiązanie - w jednym przypadku
- skierowanie zawiadomienia o podejrzeniu popełnienia przestępstwa skarbowego - w dwóch przypadkach.

W trzech przypadkach brak było dotychczasowych efektów przeprowadzonych kontroli podatkowych (strona nie uregulowała jeszcze kwot ryczaftu za kontrolowane miesiące).

Ustalenia w zakresie realizacji obowiązku zamieszczania w protokole kontroli podatkowej uzasadnienia przyczyny braku zawiadomienia o zamiarze wszczęcia kontroli oraz obowiązku informowania kontrolowanego o przyczynie braku zawiadomienia o zamiarze wszczęcia kontroli.

Z dokonanych ustaleń wynika, że we wszystkich 17 protokołach kontroli podatkowych każdorazowo umieszczano informację o przyczynach braku zawiadomienia o zamiarze wszczęcia kontroli, zgodnie z obowiązkiem określonym w ustawie Prawo przedsiębiorców⁵. Każdorazowo w protokole wskazano, że przeprowadzenie kontroli jest niezbędne dla

⁵ Art. 48 ust 10 Ustawy Prawo przedsiębiorców

przeciwdziałania popełnieniu przestępstwa lub wykroczenia, przeciwdziałania popełnieniu przestępstwa skarbowego lub wykroczenia skarbowego lub zabezpieczenia dowodów jego popełnienia (przesłanka braku zawiadomienia określona w art. 48 ust. 11 pkt 2 ustawy Prawo przedsiębiorców). W dwóch przypadkach wskazano również drugi powód jakim było posiadanie przez organ podatkowy informacji, z których wynika, że kontrolowany jest zobowiązany w postępowaniu egzekucyjnym w administracji (przesłanka braku zawiadomienia określona w art. 282c § 1 pkt 2 lit. b Ordynacji podatkowej).

Ustaliliśmy również na podstawie dokumentacji kontroli oraz informacji przekazanej przez Naczelnika US⁶, że kontrolujący dołożyli starań aby kontrolowani byli właściwie informowani o przyczynach braku zawiadomienia o zamiarze wszczęcia kontroli, tj. zgodnie z wymogami określonymi w ustawie Ordynacja podatkowa⁷.

W 12 przypadkach po wszczęciu kontroli podatkowej bez zawiadomienia poinformowano ustnie kontrolowanego o przyczynie braku zawiadomienia o zamiarze wszczęcia kontroli podatkowej. Informacja była przekazywana przy doręczaniu upoważnienia do kontroli, o czym również każdorazowo zamieszczano wzmiankę w protokole kontroli podatkowej. Ponadto fakt uzyskania ustnej informacji o przyczynach braku zawiadomienia o zamiarze wszczęcia kontroli, kontrolowany potwierdzał podpisem na formularzu przygotowanego oświadczenia (oświadczenia stanowią załącznik do protokołów z kontroli podatkowej)⁸.

Stwierdziliśmy, że w dwóch przypadkach przygotowany formularz oświadczenia, na którym kontrolowany potwierdzał fakt, że został poinformowany o przyczynie braku zawiadomienia, zawierał błędną postawę prawną zastosowanej przesłanki. I tak zamiast wskazania art. 48 ust. 11 pkt 2 ustawy Prawo przedsiębiorców, którego treść przytoczono na formularzu, wpisano art. 282c § 1 pkt 1 lit. f, w związku z art. 284a § 1 Ordynacji podatkowej.

Naczelnik US poinformował⁹, że niewłaściwą podstawę prawną wpisano przez nieuwagę.

W przypadku pozostałych 5 kontroli, kontrolowani nie zostali poinformowani o przyczynach braku zawiadomienia ponieważ kontrole były wszczęte i przeprowadzane przy nieobecności kontrolowanego, reprezentanta kontrolowanego lub pełnomocnika (na podstawie art. 284 § 3 i 4 Ordynacji podatkowej).

Działania podjęte przez Naczelnika US, w związku z zaleceniami Dyrektora IAS w Szczecinie w zakresie dotyczącym wszczynania kontroli podatkowych

Naczelniccy US otrzymali od Dyrektora IAS w Szczecinie zalecenia zawarte w pismach:

2024 roku (w sprawie wszczynania kontroli podatkowych) oraz

2024 roku (w sprawie działań weryfikacyjnych)

⁶ Protokoły z kontroli podatkowej, oświadczenia kontrolowanych dołączone do Kart kontroli Rejestru kontroli podatkowych systemu ZISAR oraz informacje Naczelnika US zawarte w piśmie z 18 kwietnia 2024 roku

⁷ Art. 282c § 3 Ustawy Ordynacja podatkowa

⁸ Kserokopia przykładowego oświadczenia z potwierdzeniem uzyskania ustnej informacji o przyczynach brak zawiadomienia o zamiarze wszczęcia kontroli – akta kontroli str. 20-22

⁹ Pismo Naczelnika US z 26 kwietnia 2024 r. – akta kontroli str. 18-19

podejmowanych wobec mikroprzedsiębiorców)¹⁰, w zakresie dotyczącym m.in:

- stosowania w pierwszej kolejności zasady wszczynania kontroli podatkowej po uprzednim zawiadomieniu podatnika o zamiarze wszczęcia tej kontroli (odstąpienie od realizacji tej zasady winno mieć miejsce w ściśle określonych i uzasadnionych przypadkach wynikających z przepisów prawa),
- objęcia nadzorem realizacji przez podległych pracowników realizujących kontrole podatkowe, zaleceń Ministerstwa Finansów w zakresie wszczynania kontroli podatkowych,
- podjęcia działań mających na celu zapobieżenie ewentualnym nieprawidłowościom związanym z wszczęciem kontroli podatkowych,
- w pierwszej kolejności podejmowania czynności sprawdzających, wyjaśniających itp., a wszczynanie kontroli podatkowej tylko wtedy, gdy jest to absolutnie niezbędne.

Naczelnik US w Drawsku Pomorskim odnosząc się do otrzymanych zaleceń poinformował¹¹:

- Odstąpienie od zasady wszczynania kontroli podatkowej po uprzednim zawiadomieniu podatnika o zamiarze wszczęcia tej kontroli stosowaliśmy i stosujemy wyłącznie w przypadkach wynikających z przepisów prawa, tj. art. 48 ust. 11 ustawy Prawo przedsiębiorców oraz art. 282c § 1 ustawy Ordynacja podatkowa;
- Wzmocniliśmy nadzór nad realizacją przez pracowników prowadzących kontrole podatkowe zaleceń Ministerstwa Finansów w zakresie wszczynania kontroli podatkowych;
- W celu zapobieżenia ewentualnym nieprawidłowościom związanym z wszczęciem kontroli podatkowych, opracowujemy szablon wniosku o kontrolę podatkową. Będzie on zawierał m. in. propozycje co do sposobu wszczęcia kontroli podatkowej (z zawiadomieniem bądź bez zawiadomienia - ze wskazaniem przestanki braku zawiadomienia). Pozwoli to wzmocnić nadzór nad odstępowaniem od zawiadamiania kontrolowanego już na etapie akceptacji i zatwierdzania wniosku o kontrolę podatkową przez kierownika, Zastępcę Naczelnika Urzędu i Naczelnika Urzędu;
- Co do zasady kontrolę podatkową wszczynamy wtedy, gdy jest to absolutnie niezbędne. W pierwszej kolejności podejmujemy czynności sprawdzające, wyjaśniające itp. chyba, że posiadane informacje wskazują na konieczność podjęcia kontroli (np. celowe zaniżanie zobowiązania podatkowego w celu uniknięcia egzekucji, ustalenia będą wymagały przesłuchania świadków);
- Wzmocnienie przez nas nadzoru (po otrzymaniu zaleceń w zakresie stosowania w pierwszej kolejności zasady wszczynania kontroli podatkowej po uprzednim zawiadomieniu podatnika o zamiarze wszczęcia kontroli) może (choć nie znacząco), przyczynić się do zastosowania tej zasady w szerszym stopniu niż do tej pory. Należy bowiem mieć na uwadze, że większość podejmowanych przez nas kontroli dotyczy

¹⁰ Kserokopie pism Dyrektora IAS w Szczecinie z 12 lutego i 1 marca 2024 roku – akta kontroli strony 42-53

¹¹ Pismo Naczelnika US w Szczecinku z 3 kwietnia 2024 roku – akta kontroli str.10-14

przypadków, gdy podejmowane próby przeprowadzenia czynności sprawdzających były bezskuteczne (brak reakcji na wezwanie, brak kontaktu z podatnikiem), a posiadane informacje wskazują na popełnienie przestępstwa skarbowego lub wykroczenia skarbowego.

Informacje uzyskane od Naczelnika US wskazują o zastosowaniu się do otrzymanych zaleceń.

Podsumowanie

Wyniki kontroli wskazują, że kontrole podatkowe zakończone w 2023 roku w US w Drawsku Pomorskim, prowadzone były wobec mikroprzedsiębiorców, wyłącznie bez zawiadomienia o zamiarze wszczęcia kontroli podatkowej. Kontrole prowadzone bez zawiadomienia, miały każdorazowo swoje uzasadnienia w obowiązujących przepisach ustawy Prawo przedsiębiorców i Ordynacja podatkowa, determinujących ich przeprowadzenie w tym trybie.

Dokumentacja kontroli zawierała każdorazowo dane o zastosowanej podstawie prawnej przeprowadzenia kontroli podatkowej bez zawiadomienia. Uzyskane informacje o okolicznościach faktycznych mających wpływ na przeprowadzenie kontroli podatkowych, podejmowane działania w ramach prowadzonych kontroli (mające swoje odbicie w treści protokołów kontroli podatkowych) oraz osiągnięte wyniki tych kontroli podatkowych wskazują, że przyjęty tryb wszczęcia kontroli miał swoje uzasadnienie w treści przesłanek określonych w art. 48 ust. 11 pkt 2 ustawy Prawo przedsiębiorców i w art. 282c § 1 pkt 2 lit.b ustawy Ordynacja podatkowa.

Ustaliliśmy, że każdorazowo pracownicy urzędu stosowali się do obowiązku informowania kontrolowanego o przyczynach braku zawiadomienia o zamiarze wszczęcia kontroli, w sposób zgodny z obowiązującymi przepisami, a Naczelnik US podjął działania w zakresie realizacji otrzymanych zaleceń Dyrektora IAS w Szczecinie, w sprawie wszczynania kontroli podatkowych. Mając na względzie dokonane ustalenia, pozytywnie oceniam kontrolowany obszar i odstępuję od wydawania zaleceń pokontrolnych.

Kierownik kontrolowanej jednostki w terminie 3 dni roboczych od otrzymania sprawozdania, ma prawo przedstawić do niego swoje stanowisko.

Podstawa prawna

1. Art. 6 ust. 5 pkt 1, art. 51 ust.1-2 i art. 52 ust. 4-5 ustawy z dnia 15 lipca 2011 r. o kontroli w administracji rządowej (t. j. Dz. U. z 2020 roku, poz. 224).
2. Art. 25 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 16 listopada 2016 r. o Krajowej Administracji Skarbowej (t. j. Dz. U. z 2023 roku, poz. 615 ze zm.).

Z wyrazami szacunku
Dyrektor
Izby Administracji Skarbowej
w Szczecinie
Izabela Zawadzka
(kwalifikowany podpis elektroniczny)

Korespondencję otrzymują

3. Naczelnik Urzędu Skarbowego w Drawsku Pomorskim – drogą elektroniczną
4. aa

Informacje o przetwarzaniu danych osobowych

Ogólną klauzulę informacyjną dot. przetwarzania danych osobowych znajdują Państwo na stronie Biuletynu Informacji Publicznej <https://www.zachodniopomorskie.kas.gov.pl> w zakładce Organizacja – Ochrona Danych Osobowych oraz w siedzibach organów na tablicach informacyjnych - ul. Roosevelta 1-2, 70-525 Szczecin
• tel.: +48 91 48 03 600 • fax: +48 91 48 03 656.

Wyłączenie ujawniania danych

Dotyczy sprawozdania z kontroli Dyrektora Izby Administracji Skarbowej w Szczecinie z 13 maja 2024 r., znak: 3201-IWW.0921.11.2024.12:

Zakres wyłączenia – dane objęte tajemnicą skarbową.

Podstawa wyłączenia:

- art. 293 ustawy z 29 sierpnia 1997 r. Ordynacja podatkowa (Dz.U. z 2025 r., poz. 111).

Organ dokonujący wyłączenia:

- Naczelnik Urzędu skarbowego w Drawsku Pomorskim.

Naczelnik
Urzędu Skarbowego
w Drawsku Pomorskim
Jarosław Wójcicki
(kwalifikowany podpis elektroniczny)
pismo zostało utrwalone elektronicznie

